

FINANSMARKEDSFONDET

Sluttrapport

Prosjektnummer	341529/o99
Prosjekttittel	Hvitvasking, skatteflukt, krumspring og korrupsjon i en digital verden – hvordan påvirkes finansmarkedene?
Prosjektleder	Ståle de Lange Kofoed
Kontraktspartner	Siri Skaalmo
Prosjektperiode	2023 - 2025

	Ja	Nei
Er resultatene i hovedsak i samsvar med hva som var angitt i prosjektbeskrivelsen?	X	
Har fremdriften i prosjektet vært som forutsatt i avtaledokumentet?	X	
Er det vesentlige avvik mht prosjektkostnader og/eller -finansiering?		X
Er det andre vesentlige avvik i forhold til hva som var forutsatt i avtaledokumentet?		X

Kommentarer:

Prosjektet har vært gjennomført i henhold til plan og med gode resultater.

Sammendrag: Kort beskrivelse av hva som er oppnådd og hvilken betydning/verdi dette har hatt eller ventes å få for kontraktspartner.

Prosjektet har styrket journalisters kompetanse på et komplekst og samfunnskritisk felt og bekreftet behovet for fordypning i skjæringspunktet mellom finans, teknologi og kriminalitet. Flere er nå oppmerksomme på viktigheten av fagfeltet, har mer fag- og metodekunnskap og er dermed i stand til å dekke området bedre journalistisk. Prosjektet har ledet til publisering av flere saker i riksdekkende medier på tematikken prosjektet har belyst, og dermed også nådd ut til offentligheten. Målguppene har utøket sitt nettverk og fått kilder og delt fagkunnskap på tvers av sektorer. IJ har også styrket egen kunnskap på feltet og fått flere samarbeidspartnere.

Resultater: Hvilke resultater ble oppnådd? Hvordan er og/eller planlegges resultatene utnyttet? Hvilken betydning har prosjektet hatt eller ventes å ha for kontraktspartner?

Alle aktivitetene i prosjektet har fått svært gode tilbakemeldinger blant deltakere og har hatt høy nytteverdi. Prosjektet har gjennom sterkt faglig innhold og stor gjennomslagskraft bidratt til økt oppmerksomhet rundt finansielle markeder og økonomisk kriminalitet blant journalister, men også innen finans, etterretning, akademia og offentlig sektor, samt i det bredere publikum. Flere deltakere har tatt i bruk kunnskapen i egne redaksjoner, og prosjektet har resultert i journalistiske saker som igjen får spredning til et større publikum. IJ som kontraktspartner ønsker å benytte opparbeidet kunnskap og nettverk videre, og ser at behovet er stort.

Policyimplikasjoner og -relevans: Er det noen resultater fra prosjektet som kan ha policyimplikasjoner og/eller vurderes som policyrelevante?

Prosjektet har ikke hatt som mål å føre til konkrete endringer innen politikk eller offentlig forvaltning, men har likevel tydelig policyrelevans. Gjennom økt kunnskap om hvitvasking, skatteflukt og økonomisk kriminalitet har prosjektet synliggjort hvordan finansielle markeder og regelverk utfordres av teknologisk utvikling og grensekryssende og digital kriminalitet. Ved å styrke journalisters (og andre fagpersoners) kompetanse på disse områdene, bidrar prosjektet til et mer opplyst offentlig ordskifte, økt evne til å undersøke og stille kritiske spørsmål, samt et bedre faktagrunnlag for politiske og regulatoriske vurderinger.

Rapporter og publikasjoner:

Se eget vedlegg for mer utfyllende rapport.

Allmennrettet kunnskapsformidling: Regelverket for Finansmarkedsfondet forutsetter at det – for forskningsprosjekter – skrives en kortfattet presentasjon av prosjektet, i form av en artikkel på inntil fem sider, hvor (resultater av) prosjektet presenteres på en lett tilgjengelig måte. Denne presentasjonen forutsettes å inngå som vedlegg til sluttrapporten.

Se eget vedlegg for mer utfyllende rapport.

Presseomtale: Kopi av eventuell presseomtale av prosjektet forutsettes vedlagt sluttrapporten.

Se eget vedlegg for mer utfyllende rapport.

Kontraktspartners sluttvurdering: I hvilken grad svarte prosjektet til de forventninger som opprinnelig ble lagt til grunn? I hvilken grad har prosjektet bidratt til Finansmarkedsfondets formål om økt kunnskap om og forståelse for finansielle markeders virkemåte, samt større innsikt og bevissthet med hensyn til etikk på finansmarkedsområdet? Er det andre forhold eller erfaringer kontraktspartner ønsker å informere om?

Vi vurderer prosjektet som svært vellykket og er glad for at vi i rapporteringen kan vise til dokumenterte resultater som bidrar til Finansmarkedsfondets formål om å fremme allmennopplysning og forståelse av finansmarkedene. Evalueringene indikerer høy nytteverdi for deltakere og partnere, og prosjektet har ført til konkrete journalistiske saker.

Erfaringene, kompetansen og nettverket som er bygget opp gir et godt grunnlag for videre arbeid, mer kompetanseutveksling fremover, samt økt journalistisk arbeid på feltet.

Økonomi:

Utgifter (1000 kroner)			Inntekter (1000 kroner)		
	Budsjett	Regnskap		Budsjett	Regnskap
Administrasjon/prosjektledelse	465.000	465.000	Finansmarkedsfondet	2.052.925	1.897.717
Andre personalkostnader	630.000	582.675	Andre offentlige midler	0	0
Innkjøpte tjenester	375.125	215.197	Finansiering fra utlandet	0	0
Utstyr	0	0	Egne midler	135.000	129.000
Andre kostnader	718.800	763.845	Andre private midler	0	0
Sum	2.187.925	2.026.717	Sum	2.187.925	2.062.717

Finansmarkedsfondet kan kreve at prosjektansvarlig legger frem et mer detaljert prosjektrekskap, og kan også kreve revisorattestasjon av regnskapet.

30. januar 2026	Ståle de Lange Kofoed	Siri Skaalmo
Dato	Prosjektleder	Prosjektansvarlig

Sluttrapport prosjekt 341529

Hvitvasking, skatteflukt, krumspring og korrupsjon i en digital verden – hvordan påvirkes finansmarkedene?

Institutt for journalistikk (IJ)

Periode: 2023–2025

Dato: 30. januar 2026

1. Sammendrag

Det treårige kompetanseprosjektet ble utformet for å styrke norsk journalistikk og samfunnets forståelse av komplekse og samfunnsrelevante tema: Hvitvasking, skatteflukt, skjulte eierskap og digital økonomisk kriminalitet - og hvordan dette og teknologiske endringer påvirker finansmarkedene.

Prosjektet er gjennomført i tråd med plan og målsettinger, og har over tre år hatt høy aktivitet, stor faglig bredde og betydelig interesse i målgruppen. Deltakerne har vært en relevant og sammensatt gruppe av journalister, finansfolk, representanter fra offentlige etater, etterretning, organisasjoner og akademia. Denne sammensetningen har bidratt til faglig sterke arrangementer og verdifull erfaringsutveksling på tvers av miljøer.

Prosjektet har bestått av åpne seminarer, studieturer, aktualitetsarrangementer og dybdeworkshops, med et mål om å kombinere metodisk opplæring, praktiske verktøy og eksempler fra konkrete sakskomplekser. Deltakernes evalueringer har vært gjennomgående positive, og de har rapportert konkret nytteverdi i eget arbeid. Prosjektet har også bidratt til at flere journalister har laget artikler, avsløringer og prosjekter basert på innsikt og metoder fra programmene.

Prosjektet har over tid opplevd økende interesse og engasjement blant journalister, fagpersoner innen finans, forsikring og myndigheter. Dette viser at det er et sterkt behov for denne type faglige oppdateringsmuligheter.

2. Bakgrunn og mål

Målet med prosjektet har vært å bidra til økt kompetanse og kunnskap om avansert finansiell kriminalitet, særlig på tvers av landegrenser og i lys av den teknologiske utviklingen, og samtidig løfte dette som et tema i redaksjonelle miljøer. Begrunnelsen er at kompleks økonomisk kriminalitet ofte berører både finansmarkedene, samfunnsøkonomi, allmennheten og tilliten til finansielle institusjoner. Å dekke dette redaksjonelt krever spisskompetanse hos journalister.

Prosjektet har gått over tre år med progresjon:

- **2023:** Oppstart og første møteplasser, inkludert heldagsarrangement, studietur til London og aktualitetsseminar. Kommunikasjon i digitale flater.
- **2024:** Utvidet program med ytterligere seminarer og studietur til Washington DC, samt produksjon og formidling av tilknyttet innhold.
- **2025:** Fase 3 med en fullsatt konferanse og dybdeworkshop på Pressens hus, som nådde både et bredt publikum og journalister med spesialkompetanse. Kommunikasjon i digitale flater.

3. Gjennomførte aktiviteter og programmer

3.1 Seminarer og workshops

Prosjektet har arrangert en rekke seminarer og workshops, både åpne og lukkede. Disse arrangementene kombinerte foredrag, casestudier, tekniske verktøytreninger og diskusjoner om regelverk med fokus på etterforskningsteknikker og databruk i journalistikk. Vi har også lagt vekt på metode-delning mellom fagområder som finans og journalistikk.

I tillegg til selve arrangementene er det laget innhold til sosiale medier og podkastepisoder knyttet til prosjektgjennomføringen.

3.2 Studieturer

To studieturer har vært gjennomført:

London (2023): Fokus på finanssentraler, City of London og internasjonale perspektiver på skatteparadis og økonomisk kriminalitet.

Washington DC (2024): Kurs «Jakt på finanskrim og digitale spor».

Studieturen ga innsikt i hvordan kriminelle miljøer med finansiell ekspertise utnytter teknologi for vinning, hvordan finansinstitusjoner møter trusler og angrep daglig, samt hvordan journalister kan følge digitale spor på jakt etter finanskriminaliteten.

Begge turene hadde deltagelse fra ledende norske medier og ga innsikt fra internasjonale aktører, herunder regulatorer, NGO-er og forskningsmiljøer. Her fra besøk hos CBS News.

3.3 Høsten 2025: Fase 3 – konferanse og dybdeworkshop

I 2025 gjennomførte vi en todagers avsluttende samling:

- **Dag 1:** Åpen konferanse med fullsatt sal og ca. 75 deltakere. Temaer inkluderte hvordan skatteparadis tåkelegger finansverdenen, skjult eierskap og case-presentasjoner fra norske og internasjonale kilder.
- **Dag 2:** Dybdeworkshop med journalister som fikk praktisk opplæring i metodiske verktøy for å følge pengestrømmer og avdekke digitale spor.

Begge dager samlet deltakere fra journalistikk, finans, offentlig sektor og teknologi.

Prosjektet har også vært formidlet i IJ og Tax Justice sine sosiale kanaler, på nettsider i nyhetsbrev som når over 7300 mottakere og blant annet i podkasten «Pengeland: Ulovlig handel med Russland».

4. Deltakere, oppslutning og engasjement

Prosjektet har hatt god oppslutning med deltakere fra både store, nasjonale redaksjoner som NRK, Aftenposten, DN, Dagbladet, VG, Dagsavisen og E24 til smalere publikasjoner som Teknisk Ukeblad, WatchMedia, Firdaposten og Oppland Arbeiderblad.

I tillegg deltakere fra Økokrim, DNB, Nordea, If, Universitetet i Oslo, Skatteetaten, KPMG, Bærum Kommune og Politiet m.fl.

IJ har sett tydelig vekst i interessen for arrangementene utover i perioden. Dette har synliggjort seg ved:

- Raskere påmelding og fulle kurs, seminarer og studieturer
- Økende deltakelse og nettverk av både journalister og fagpersoner utenfor tradisjonelle redaksjoner
- Høy gjennomsnittlig deltagertilfredshet på evalueringer

Evalueringene viser at deltakerne opplever stor nytteverdi, både faglig og i praktisk bruk i eget arbeid. Flere har rapportert at de har brukt metoder og verktøy fra prosjektet i etterfølgende undersøkelser og artikler, samt fått utvidet sitt kontaktnett. Tilfredsheten viser seg også ved at journalister og andre fagfolk har fulgt programmet gjennom de tre årene og deltatt på flere sesjoner.

Ca 250 unike deltakere har vært fysisk på kursene og arrangementene, flere av de har fulgt opplegget over tid. I tillegg har den digitale kommunikasjonen via egne kanaler nådd ut til flere tusen. Saker i store medier som Aftenposten, og DN har dessuten sørget for bred informasjonsspredning på temaene prosjektet har belyst.

Responsen tyder på at vi har truffet et reelt og varig behov.

5. Evalueringer og tilbakemeldinger

Evalueringene fra deltakerne er gjennomgående svært gode. Et eksempel er studieturen til London som fikk en samlet score på 4,8 av 5. Deltakerne trekker særlig frem kombinasjonen av konkrete verktøy, metodeopplæring og relevante møter som svært nyttig i eget journalistisk arbeid.

Noen eksempler fra evalueringene:

«Sterkt faglig program og supert opplegg. Viktig å videreføre dette.»

«For meg var seminaret særdeles interessant, lærerikt og nyttig. Synes opplegget var veldig bra, og har ikke noe å innvende!»

«Kunne gjerne hørt mye mer fra Annette Alstadsæter. Samme gjelder Tax Justice. Trodde det meste var recap men lærte masse. Så nyttig!»

Flere peker på at kunnskapen raskt ble tatt i bruk, blant annet innen selskapskartlegging, registersøk og bruk av åpne databaser. Mange har også delt erfaringene videre internt i egne redaksjoner, slik at prosjektet har videre ringvirkninger.

Deltakerne har også kommet med konstruktive innspill, som prosjektet har tatt med i planleggingen av senere faser, som kortere foredragsøkter når innholdet er språklig krevende eller teknisk tungt. Et annet innspill er økt bruk av oppfølgingsmøter eller digitale fora for videre erfaringsutveksling i etterkant.

6. Journalistiske resultater og bruk i praksis

Prosjektet har bidratt til økt produksjon av journalistiske saker og prosjekter basert på ferdigheter og innsikt fra programmene. Flere deltakere har brukt metoder og verktøy fra prosjektet i etterforskninger, egne artikler og redaksjonelle prosjekter.

- **Eksempel 1:** Vestlige våpendeler havner i Russland – spor til Norge (Aftenposten)
- **Eksempel 2:** Nå kan du betale i Bitcoin her (TA.no)
- **Eksempel 3:** Banker med 20 nye tiltak: Krever at Meta og Telenor tar svindelregning (DN)

Dette er bare et lite utvalg av artikler som skrevet av deltakerne på bakgrunn av ny kunnskap fra kursene og seminarene.

Denne overføringen fra kurs til praksis viser at prosjektet har bidratt til varig kompetansebygging som gir resultater utover selve arrangementene.

Innholdet når også ut til et bredere lag av befolkningen og beslutningstakere og bidrar direkte til allmenopplysning.

7. Samarbeidspartnerne

Samarbeidet med Tax Justice Norway (TJN) har vært sentralt gjennom hele prosjektperioden. Deres nettverk, tematiske fagkompetanse og deltakelse i programutforming har bidratt til

bredere nedslagsfelt av deltakere, faglig dekning og flere møteplasser, også utover de opprinnelige planlagte aktivitetene.

Arrangementene i samarbeid med TJN har fungert både som faglige møteplasser og som viktige arenaer for allmenn opplysning om komplekse finansielle problemstillinger.

IJ og TJNs nettverk utfyller hverandre svært godt og har bidratt til både bredden i deltakere, variasjon i tematikk og den faglige utviklingen, samt solid effekt på tvers av fagområder.

8. Policyimplikasjoner og samfunnsrelevans

Prosjektets resultater har tydelig policyrelevans, selv om det ikke har hatt som formål å lede til konkrete endringer eller politiske anbefalinger. Gjennom dokumentasjon og økt forståelse av digital, finansiell kriminalitet, teknologier som kunstig intelligens og skattemekanismer og hvordan skjulte eierskapsstrukturer fungerer, har prosjektet bidratt til å løfte kunnskap som er relevant for diskusjoner om finansregulering, transparens og håndheving.

Kompetansen som er bygget opp i journalistmiljøene og på tvers av fagområder bidrar til økt kildetilfang og et mer opplyst offentlig ordskifte, som igjen kan gi bedre informasjonsgrunnlag for beslutningstakere.

9. Konklusjon og vei videre

Prosjektet har oppnådd sine mål om å styrke kompetansen hos norske journalister og fagfolk på feltet økonomisk kriminalitet og digital finans. Samt bidratt til mer journalistikk og dermed god spredning til allmenheten.

Prosjektet har dessuten bekreftet behovet for fordypning i skjæringspunktet mellom finans, teknologi og kriminalitet. Vi er ikke overrasket over den store interessen, men synes det er spesielt positivt at vi har samlet fagfolk på tvers av journalistikk, finans, etterretning og offentlig sektor og har bygget opp en større «følgerskare» på prosjektet enn vi hadde antatt.

Det har vært god deltakelse, høy kvalitet på programinnhold, og en tydelig økning i interesse og engasjement over tid. Evalueringene indikerer høy nytteverdi, og prosjektet har ført til konkrete journalistiske saker.

Vi vurderer prosjektet som svært vellykket og er glad for at vi i denne rapporten kan vise til dokumenterte resultater som bidrar til Finansmarkedsfondets formål om å fremme allmennopplysning og forståelse av finansmarkedene.

Erfaringene, kompetansen og nettverket som er bygget opp gir et godt grunnlag for videre arbeid, for nye samspill og kompetanseutveksling fremover, samt økt journalistisk arbeid på feltet.

Siri Skaalmo
Ståle de Lange Kofoed
IJ

Regnskap 2025 - IJ / FINANSMARKEDSFONDET

Teknologi, finans og økonomisk kriminalitet

Hvitvasking, skatteflukt, krumspring og korrupsjon i en digital verden – hvordan påvirkes finansmarkedene?

Periode: 2025

Kursansvarlig: Ståle de Lange Kofoed, Stiftelsen Institutt for Journalistikk

Partner: Tax Justice Norway

	Budsjett 2023-2025	Andel budsjett 2025	Regnskap 2025	
Prosjektarbeid og prosjektledelse	300 000	28 000	28 000	
Markedsføring / distribusjon	75 000	25 000	25 000	
Administrasjon	90 000	30 000	30 000	
Prosjektforberedelser/markedsføring totalt	465 000	83 000	83 000	-

	Budsjett 2025	Regnskap 2025		
Samling 1-2025 - 2 dagers arrangement				
Kursledelse, inkl forberedelser	75 000	60 000		
Arrangements-vert	11 000	2 353		
Honorar foredragsholdere	75 000	44 000		
Lokaler, Pressens hus	12 000	12 000		
Dagpakke kursdeltakere, forkurs	50 000	21 099		
Diverse kostnader	10 000	6 514		
Podkast, vert + teknisk	16 000	16 000		
Produksjon, some	18 000	14 000		
Egenandel	-	-		
Netto kostnad samling 1	267 000	175 966	-	91 034

Sum år 2025	350 000	258 966	-	91 034
--------------------	----------------	----------------	----------	---------------